

การวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดวิถีคิดและกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาเชิงพัฒนา ในชุมชนที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์การวิจัยสำคัญ คือ เพื่อพัฒนาลักษณะรูปแบบ เครื่องปั้นดินเผาจากผู้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน ซึ่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมจำนวน 11 กลุ่ม มีสมาชิก 35 คน ให้สามารถพัฒนาลักษณะรูปแบบที่หลากหลาย โดยใช้ฐานการผลิตหลักโดยเฉพาะวัตถุดิบ คือ ดินเหนียวจากชุมชนของตน เพื่อให้ผลงานดังกล่าว สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเครื่องปั้นดินเผาที่ต่างไปจากเดิมได้ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยกึ่งปฏิบัติการแบบชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้ง 11 กลุ่ม ได้พัฒนารูปแบบและวิธีการผลิตของตนไปจากจุดเดิมได้อย่างหลากหลาย และพัฒนาไปจากลักษณะรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาที่เคยถือปฏิบัติมาจากบรรพชน ซึ่งผลิตเพื่อตอบสนองวิถีชีวิตของผู้บริโภคที่เป็นชาวบ้านในชนบทด้วยกัน ให้มีลักษณะรูปแบบที่หลากหลาย และตอบสนองตลาดกลุ่มใหม่ได้ ดังปรากฏในเอกสารรายงานการวิจัย แต่เนื่องจากระยะเวลาการวิจัยที่มีจำกัด และช่างปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมแต่ละชุมชนมีวิถีและวิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งบ่มเพาะสืบทอดมาตั้งแต่บรรพชน การเปลี่ยนแปลงเชิงพัฒนาโดยการเรียนรู้วิถีคิดและวิธีทำ ที่มีฐานการผลิตเดิมเป็นพื้นฐาน ภายหลังจากสิ้นสุดการวิจัยในระยะเวลาอันสั้นดังกล่าว ส่วนใหญ่จึงยังคงเป็นการพัฒนา ลักษณะรูปแบบเชิงพัฒนาที่ถือเป็นก้าวเริ่มต้น สู่การพัฒนารูปแบบที่หลากหลายในอนาคต เพื่อให้การพัฒนาสืบเนื่องก้าวต่อไปได้ผล เมื่อช่างปั้นดินเผาพื้นบ้านได้พัฒนาความคิดและทักษะฝีมือได้อย่างผสมผสานสัมพันธ์กัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจากการที่ชุมชนทั้ง 11 กลุ่ม ได้พัฒนาลักษณะรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาของตนเป็นการเริ่มต้น แต่ผลิตภัณฑ์ชุดใหม่อันเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการวิจัยจำนวนหนึ่งของหลายชุมชน ก็ได้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการของตลาด สามารถเพิ่มมูลค่าการจำหน่ายให้กับชุมชนได้อย่างชัดเจน และผลิตภัณฑ์หลายชิ้นที่ได้พัฒนาขึ้นจากโครงการวิจัย ก็ได้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผู้บริโภคและตลาดกลุ่มใหม่ให้ความสนใจสั่งซื้อจำนวนมาก อาทิ เครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ที่ตกแต่งผิวด้วยการใช้ ลูกกลิ้ง ของชาวโค้งสวรรค์ที่สามารถนำเงินรายได้จำนวนมากเข้าสู่กลุ่มของตน และกำลังขยายผลเชิงรูปแบบและวิธีการผลิตสู่ช่างปั้นดินเผาชาวบ้านโค้งสวรรค์นอกโครงการวิจัยอีกด้วย

นอกจากนี้ ชุมชนอื่นๆ ก็ได้พัฒนาลักษณะและรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาของตน ให้สามารถตอบสนองตลาดกลุ่มใหม่ได้เช่นกัน ซึ่งเป็นที่เชื่อแน่ว่าในระยะเวลาอันใกล้นี้ สมาชิกโครงการวิจัยจาก 11 กลุ่ม จะสามารถพัฒนาลักษณะรูปแบบเครื่องปั้นดินเผาของตน ให้บรรจบกันทั้งด้านคุณค่าทางความงาม และเทคนิควิธีการผลิต จนกลายเป็นผลิตภัณฑ์หลักที่เป็นเอกลักษณ์ และสามารถจำหน่ายได้อย่างหลากหลายยิ่งขึ้นได้ ด้วยเหตุว่า โดยธรรมชาติของการทำงานสร้างสรรค์ดังกล่าว นอกจากช่างจะเปลี่ยนแปลงวิธีคิดและรูปแบบได้แล้ว พวกเขายังต้องใช้ระยะเวลาหนึ่ง เพื่อบ่มเพาะทักษะความชำนาญ พร้อมไปกับการเรียนรู้การจัดการผลิตและการจัดการจำหน่าย ให้สอดคล้องไปกับความต้องการของตลาดได้อย่างมั่นคง

ABSTRACT

TE 144200

The transference of Applied pottery thinking ways and producing processes for primary pottery communities in North – Eastern.

The most important aim of this research is developing forms and characteristics of pottery made by originally pottery craftsma. The 11 groups of 35 originally pottery craftsman can develop various forms and characteristics of pottery by using basic resources form their communities especially clay. The new products are resulted can serve the difference consumer requirement. Researching method is half community discharge.

Results of the transference of applied pottery thinking ways and producing processes for originally pottery communities in North – Eastern are follows. The 11 groups of communities who had participated the research program can develop forms and producing processes of originally pottery to be various applied pottery. Old forms and characteristics of originally pottery transferred for a long time form forefathers have been created to serve old consumers which was ordinary villagers. But applied pottery, they have just transferred, have been created in new varied forms and characteristics to serve new group of consumers. All results data will appear in this paper.

Because of time limited during this research and originally pottery craftsmen form each community have their own ways and methods of producing originally pottery which was transferred for a long time form forefathers, The developing change from learning thinking and producing methods with using old production base after this research program almost are beginning of forms and characteristics development and following developing direction to reach the meeting point of thinking and skills.

However, all of 11 communities have developed forms and characteristics of their pottery. The new products from this research become market required products and clearly increase sale value in each community. Many products which have developed from this research are accepted by new markets and consumers. For example, big pottery with surface decorated by rollers of printing press made by Kongsawan community can sale bringing big number of salary into their community. They are revealing new forms and producing to their neighbors.

Besides, other community have developed forms and characteristics of their pottery which can support new markets and consumers too. Believable that in a shot time the members of 11 communities can develop forms and characteristics of their pottery to reach the meeting point of beauty value and producing technique Created main products to be the specifically characteristics pottery and support various customer requirements.

Because of nature of this created works, craftsmen can change only a little bit their thinking and pottery forms. They need some time to practicing skills and learning producing and marketing management along with market requirement.